

Kitabu cha Danieli - Nambari Kumi na Tatu

Siri ya Siku za Mwisho

Jeff Pippenger

2023-12-08

Danieli sura ya pili inawakilisha malaika wa pili wa Ufunuo kumi na nne. Kwa hiyo inawakilisha jaribio la pili kati ya majaribio matatu, yanayoonyeshwa kama jaribio la chakula, yakifuatiwa na jaribio la kuona, na kuhitimishwa na jaribio la lakmusi. Majaribio hayo yote matatu, ambayo pia ni alama za njia za kinabii, yapo katika ujumbe wa malaika wa kwanza wa Ufunuo kumi na nne. Kama ilivyo kwa malaika wa kwanza wa Ufunuo kumi na nne, Danieli sura ya kwanza pia ina kila moja ya yale majaribio matatu.

Jaribio la pili, au ujumbe wa malaika wa pili, linaanza mwishoni mwa jaribio la kwanza. Sura ya pili hufuata sura ya kwanza. Mwisho wa jaribio la pili unaanzisha jaribio la tatu mfululizo bila kukatizwa. Kipindi cha wakati kilichowakilishwa na jaribio la pili kiliashiriwa na miaka sabini ya utekwa wa Danieli, iliyoanza kwa kushindwa kwa Yehoyakimu na kukamilika kwa amri ya Koreshi. Kadiri mwisho wa miaka hiyo sabini ulipokaribia, Danieli alitambua kupitia Neno la kinabii la Mungu kwamba mwisho ulikuwa karibu kufika.

Katika mwaka wa kwanza wa Dario, mwana wa Ahasuero, wa uzao wa Wamedi, aliyewekwa kuwa mfalme juu ya ufalme wa Wakaldayo; katika mwaka wa kwanza wa kutawala kwake, mimi Danieli, nilielewa kwa vitabu hesabu ya miaka, ambayo neno la Bwana lilimjia Yeremia nabii, ya kwamba atatimiza miaka sabini katika ukiwa wa Yerusalemu. Danieli 9:1, 2.

Danieli anawakilisha watu wa Mungu katika siku za mwisho wanaotambua maana ya kiishara ya miaka sabini ya utekwa, na utambuzi huo hutokea muda mfupi kabla ya miaka hiyo sabini ya kiishara kuisha. Watu wa Mungu wameielewa kwa usahihi miaka sabini ya utekwa, lakini kile ambacho Danieli anawakilisha ni uelewa kwamba miaka hiyo sabini inawakilisha kipindi cha kinabii kuanzia Septemba 11, 2001, hadi sheria ya Jumapili. Kwa Danieli, miaka hiyo iliisha kwa amri ya Cyrus, ambayo katika siku za mwisho inawakilisha sheria ya Jumapili nchini Marekani.

Muda mfupi kabla ya sheria ya Jumapili, watu wa Mungu wanaamshwa kwa uelewa wa kinabii unaowakilishwa na miaka sabini ya kiishara. Miaka hiyo ya kiishara ilianza na Jehoiakim, anayewakilisha tarehe 11 Septemba, 2001, wakati ambapo, kwa kuwasili kwa Uislamu wa Ole wa tatu, malaika mwenye nguvu wa Ufunuo kumi na nane alishuka na kutangaza kuanguka kwa Babeli. Kuanguka kwa Babeli kunawakilisha ujumbe wa malaika wa pili, na tarehe 11 Septemba, 2001, kipindi cha pili cha majaribu kilianza kwa wale waliokula kitabu kilichofichwa kilichokuwa mkononi mwa malaika. Kipindi hicho, kinachowakilishwa na miaka sabini ya kiishara, kinaendelea hadi sheria ya Jumapili.

Kadiri mwisho unavyokaribia, kama ilivyoonekana kwa Danieli katika mwaka wa kwanza wa Dario, watu wa Mungu wanaamshwa kukabili jaribio la sanamu ya mnyama. Hapo awali walikuwa wameelewa baadhi ya kweli zinazohusiana na jaribio la sanamu ya mnyama, lakini sehemu

wanayojua muda mfupi kabla ya mwisho wa kipindi cha kinabii cha malaika wa pili imekuwa imefichwa gizani. Danieli alipokuwa akisoma Neno la kinabii la Mungu, na kisha akatambua umuhimu wa miaka sabini, akaongozwa kuomba, kama vile alivyokuwa ameongozwa kuomba alipotambua tishio la uhai au mauti la Nebukadneza kuhusu ndoto yake ya sanamu. Katika Danieli sura ya tisa, kama ilivyo katika Danieli sura ya pili, Danieli alipokuwa akiomba alipokea mwanga wa kinabii.

Naam, nilipokuwa nikinena katika maombi, hata yule mtu Gabrieli, niliyemwona katika maono hapo mwanzo, akiruka kwa haraka, akanigusa karibu na wakati wa sadaka ya jioni. Akanifahamisha, akanena nami, akasema, Ee Danieli, sasa nimetoka ili kukupa ujuzi na ufahamu. Danieli 9:21, 22.

"Ustadi na ufahamu" aliopewa Danieli alipokuwa akiomba vinaendana na sala yake katika sura ya pili.

Ndipo Danieli akaenda nyumbani kwake, akawajulisha jambo hilo Hanania, Mishaeli, na Azaria, wenzake: ya kwamba waombe rehema kwa Mungu wa mbinguni kwa habari ya siri hii; ili Danieli na wenzake wasiangamie pamoja na wenye hekima wengine wa Babeli. Ndipo siri hiyo ikafunuliwa kwa Danieli katika maono ya usiku. Ndipo Danieli akamsifu Mungu wa mbinguni. Danieli 2:17-19.

Mstari juu ya mstari, sala mbili za Danieli ni sala ileile. Zote mbili zilitolewa katika kipindi cha historia kinachowakilisha kwa njia ya ishara mtihani wa kuona wa malaika wa pili, unaotokea kati ya tarehe 11 Septemba 2001 na sheria ya Jumapili inayokaribia. Pamoja na tishio la kifo lililokaribia kutekelezwa lililotolewa na Nebukadneza, na maarifa ya kinabii kuhusu miaka sabini ya Yeremia na kiapo cha mara saba cha Musa, Danieli anaomba sala ya Walawi ishirini na sita, huku akiomba Mungu amfunulie siri ya mwisho ya kinabii katika unabii wa Biblia. Siri ambayo Yohana anaitambua kama Ufunuo wa Yesu Kristo.

Katika sura ya tisa, Danieli yuko katika kipindi cha mpito kati ya falme mbili. Babeli imeanguka hivi punde mikononi mwa Wamedi na Waajemi, kwa kuwa ni mwaka wa kwanza wa Dario, hivyo kuwaweka watu wa Mungu katika siku za mwisho kwenye sehemu ya mpito iliyoashiriwa katika harakati ya malaika wa kwanza na pia harakati ya malaika wa tatu.

Harakati ya Wamileraiti ya Filadelfia ilifanya mpito kwenda Laodikia mnamo 1856, na harakati ya Laodikia ya Future for America hubadilika kuwa harakati ya Filadelfia mwishoni mwa siku tatu na nusu za kuwa wafu katika barabara iliyotajwa katika Ufunuo sura ya kumi na moja. Jaribio lililoshindwa katika harakati ya Filadelfia ya Wamileraiti kuanzia 1856 hadi 1863, lilihusiana na fundisho la "mara saba."

Jaribio kwa harakati ya Walaodikia ya Future for America lina uhusiano na ulazima wa kutambua hali yao ya kutawanyika, na kisha kuingia katika maombi na uzoefu wa Mambo ya Walawi ishirini na sita. Danieli alikuwa wakati wa mpito kati ya Babeli na falme za Umedi na Uajemi, na kabla tu ya mwisho wa kipindi cha miaka sabini kilichoashiriwa na amri ya Koreshi. Miaka sabini ndiyo muktadha wa maombi ya Danieli, nao miaka sabini inawakilisha "mara saba" za Musa. Maombi yote mawili ya Danieli yanaendana na wakati wa mpito ulioashiriwa na "mara saba" katika

harakati ya malaika wa kwanza, na pia katika harakati ya malaika wa tatu.

“Siri” iliyofunuliwa kwa Danieli ni ufunuo wa sanamu ya Nebukadneza. “Siri” ya sanamu ya Nebukadneza katika siku za mwisho ni kwamba inawakilisha falme nane, si nne. Katika makala zilizotangulia zilizo katika jamii, “Wa Nane ni wa Wale Saba,” ukweli huu tayari umewekwa bayana. Ndani ya siri hiyo kuna ufunuo wa hatua ya mpito wakati wa nane anapowasili, ambaye ni wa wale saba. “Siri” ya sanamu ya Nebukadneza ni uthibitisho wa ufufuo wa pembe ya Uprotestanti wa kweli na pembe ya Ujamhuri. Ufufuo wa zote mbili unatambulisha kwamba kila pembe ni ya nane, lakini ni ya wale saba; na mpito kutoka ya sita hadi ya nane wa pembe zote mbili hutokea katika muktadha wa kinabii wa jaribio linalohusishwa na “mara saba” ya Musa. Mpito hutokea kama inavyowakilishwa na Danieli, muda mfupi kabla ya amri ya Koreshi, ambayo inawakilisha amri ya sheria ya Jumapili huko Marekani. Kisha katika sheria ya Jumapili, kwa mwendo wa kasi, jeraha la mauti la upapa linaponywa huku upapa unakuwa kichwa cha nane ambacho ni cha wale saba, kwa kuwa nalo pia hupitia mpito wa kinabii, kama inavyowakilishwa na sanamu ya Nebukadneza katika Danieli sura ya pili.

Basi Danieli akaenda kwa Arioch, ambaye mfalme alikuwa amemweka ili kuwaangamiza wenye hekima wa Babeli; akamwambia hivi: Usiwaangamize wenye hekima wa Babeli; nipeleke mbele ya mfalme, nami nitamwonyesha mfalme tafsiri. Ndipo Arioch akamleta Danieli mbele ya mfalme kwa haraka, akamwambia hivi: Nimepata mtu mmoja miongoni mwa mateka wa Yuda atakayemjulisha mfalme tafsiri. Mfalme akajibu akamwambia Danieli, ambaye jina lake ni Belteshazzar, Je, waweza kunijulisha ndoto niliyoiona, na tafsiri yake? Danieli 2:24-26.

Mara tu Danieli alipopewa ile siri, majina yake yote mawili yanatajwa, ikiainisha kwamba anawakilisha watu wa agano, ambao katika siku za mwisho wameingia tu katika harakati ya Wafiladelfia ya mia na arobaini na nne elfu. Anadhihirisha tabia ya mtumishi wa Mungu kwa kuomba kwamba mtu yeyote asiwawe kwa sababu ya kushindwa kwao kuelewa “siri.” Tabia yake inapinganishwa na ya Arioki, mtumishi wa Nebukadneza, ambaye anatafuta sifa kwa mfalme kwa kumpata Danieli. Kisha Danieli anaonyesha tofauti kati ya udhihirisho wa kweli wa kinabii na ule wa wenye hekima wa Babeli, anapojibu swali la Nebukadneza kwa swali, na kisha, tofauti na Arioki, hatumii ufahamu wake wa “siri” kujipandisha cheo, bali anamwadhimisha Mungu wa mbinguni.

Danieli akajibu mbele ya mfalme, akasema, Siri ile ambayo mfalme ameitaka, wenye hekima, wanajimu, wachawi, wala waaguzi hawawezi kumfunulia mfalme; lakini yuko Mungu mbinguni afunua yeye siri, naye amemjulisha mfalme Nebukadneza yatakayokuwa katika siku za mwisho. Ndoto yako, na maono ya kichwa chako ulalapo kitandani, ndiyo haya. Danieli 2:27, 28.

Danieli aanza wasilisho lake la "siri" kwa kuitambulisha kama "siri" inayoeleza yatakayokuwa katika siku za mwisho. Siri ya historia iliyofichwa ya ngurumo saba inaonyesha yatakayokuwa katika siku za mwisho. Sanamu ya Nebukadneza ni kipengele cha siri ya siku za mwisho ambacho huondolewa muhuri wake kabla tu ya kufungwa kwa mlango wa rehema. Inafunuliwa kabla tu ya kufungwa kwa mlango wa rehema, katika kipindi cha mpito ambapo pembe zote mbili za mnyama

atokaye nchi zinakuwa yule wa nane, aliye wa wale saba, kama inavyowakilishwa na Danieli katika mwaka wa kwanza wa Dario.

Kuhusu wewe, ee mfalme, ulipokuwa kitandani mawazo yako yaliingia akilini mwako kuhusu yatakayotukia baadaye; naye afichuae siri amekujulisha yatakayotukia. Lakini mimi, siri hii haikufunuliwa kwangu kwa sababu ya hekima yoyote niliyo nayo kuliko yeyote aishiyaye, bali kwa ajili yao, ya wale watakaomjulisha mfalme tafsiri, na ili ujue mawazo ya moyo wako. Danieli 2:29, 30.

Danieli anathibitisha ukweli kwa shahidi wa pili kwamba ndoto ya Nebukadneza inahusu siku za mwisho, anaposema, "Yeye afunuae siri anakujulisha yatakayotukia," "baadaye." Kisha Danieli anabainisha kwamba siri hiyo haikutolewa kwa ajili yake, wala kwa sababu alikuwa na hekima iliyomzidi mwanadamu mwingine yeyote, bali kwamba "siri" ilipewa Nebukadneza "kwa ajili ya wale watakaofunua tafsiri." "Siri" hiyo ilitolewa kwa ajili ya wale watakaowasilisha "tafsiri" ya ndoto hiyo kwa mfalme wa kiroho wa Babeli katika siku za mwisho. Siri hiyo ilipewa mahsusi kwa elfu mia arobaini na nne, kwa kuwa "siri" ni kwa wale wa siku za mwisho wanaotangaza anguko la mwisho la Babeli. Kisha Danieli anafunua ndoto ya sanamu iliyokuwa imefichwa gizani, na iliyozalisha jaribio la maisha au kifo.

Wewe, ee mfalme, uliona, na tazama, sanamu kubwa. Sanamu hii kubwa, ambayo uangavu wake ulikuwa wa ajabu mno, ilisimama mbele yako; na umbo lake lilikuwa la kutisha. Kichwa cha sanamu hii kilikuwa cha dhahabu safi, kifua chake na mikono yake ya fedha, tumbo lake na mapaja yake ya shaba, miguu yake ya chuma, na nyayo zake sehemu ya chuma na sehemu ya udongo. Ukaona hata jiwe likakatwa bila mikono, likapiga ile sanamu katika miguu yake zilizokuwa za chuma na za udongo, na kuzivunja vipande vipande. Ndipo chuma, udongo, shaba, fedha, na dhahabu vikavunjika pamoja vipande vipande, vikawa kama makapi ya sakafu za kupepetea wakati wa kiangazi; na upepo ukavipeperusha, hata mahali pao hapakuonekana tena; na lile jiwe lililopiga ile sanamu likawa mlima mkubwa, likajaza dunia yote. Hii ndiyo ndoto; nasi tutaeleza tafsiri yake mbele ya mfalme. Danieli 2:31-36.

Ndoto ya Nebukadneza ilibainisha falme za unabii wa Biblia tangu wakati wake hadi siku za mwisho, wakati wale laki moja na arobaini na nne elfu—wanaowakilishwa na Danieli katika uwasilisho wake kwa Nebukadneza, na pia na jiwe lililokatwa bila mikono—ambalo linaangamiza falme za duniani zilizowakilishwa katika ile sanamu, kisha linakuwa mlima unaojaza dunia yote. Ndoto hiyo ilikuwa kuhusu siku za mwisho, katika hatua ya mpito ya kinabii ambapo kwao siri ya mwisho ya kinabii imefunuliwa.

Kama ishara ya pembe ya kweli ya Kiprotestanti, kisha wanabeba ujumbe wa malaika wa tatu kwa ulimwengu unaoangamia. Ujumbe huo huongezeka hadi kuwa kilio kikuu wakati wa sheria ya Jumapili nchini Marekani, wakati alama ya mnyama inalazimishwa. Kabla ya amri hiyo, wale wanaowakilishwa na Danieli katika siku za mwisho wanapaswa kukabiliwa na jaribio la sanamu ya mnyama. Jaribio hilo ni jaribio la kuona, na linahitaji kwamba harakati zinazoleta amri ya sheria ya Jumapili zionekane na wale wanaowakilishwa na Danieli. Wanajaribiwa ili kubaini kama wamechagua mbinu ya Kiumungu inayowawezesha kuona jaribio la sanamu lililofichwa gizani. Jaribio lao linahusisha kujinyenyekesha binafsi na ungamo. Linahusisha kukiri kwamba Danieli

alipewa ufahamu katika ndoto na maono, kwa maana wakikataa kusikia sauti ya Danieli ikilia nyikani, ni sawa na wale ambao katika siku za Kristo walikataa ujumbe wa Yohana Mbatizaji.

Dada White anatumia kwamba vitabu vya Danieli na Ufunuo vinakamilishana, na neno 'complement' analolitumia linamaanisha kuleta katika ukamilifu. Mwishoni mwa Julai 2023, Simba wa kabila la Yuda alianza kufungua mihuri ya Ufunuo wa Yesu Kristo kama alivyokuwa ameahidi kufanya muda mfupi kabla ya mlango wa rehema kufungwa. Kwa kufanya hivyo, alibainisha kweli za kibiblia ambazo hapo awali zilikuwa zimeeleweka kwa usahihi, lakini sasa zilipaswa kueleweka katika muktadha wa siku za mwisho.

Moja ya kweli hizo ni mashahidi wawili wa Ufunuo kumi na moja. Nyingine ni historia ambayo ni utimizaji mkamilifu wa "ngurumo saba" za Ufunuo kumi. Ameleta ukweli kutoka katika mistari takatifu ya mageuzi inayozungumzia tukio la kukatishwa tamaa la tarehe 18 Julai 2020. Ametumia alama nne za njia zilizomo katika kila mojawapo ya mistari takatifu ya mageuzi, zinazoonyesha historia ya kutiwa nguvu kwa ujumbe wa kwanza hadi hukumu, kwa namna ambayo hapo awali haikuwahi kutambuliwa. Danieli sura ya pili huleta dhana nyingi kati ya hizi katika ukamilifu, ingawa ukweli huu wa kina umefichwa gizani kwa wale wanaokataa kula mbinu inayotambuliwa kama Alfa na Omega.

Tunapohitimisha utafiti huu wa Danieli sura ya pili, tutatoa muhtasari na kuunganisha baadhi ya kweli na alama za njia zinazokamilishwa kupitia Danieli sura ya pili. Kwa kufanya hivyo, tunatambua kwamba siri iliyofunuliwa kwa Danieli katika maono ya usiku inawakilisha kweli hizi zenyewe.

Tutawasilisha muhtasari na hitimisho katika makala ijayo.

“Bwana anao mawakala aliowateua ili kuwakabili watu katika makosa yao na kurudi nyuma kwao. Wajumbe wake hutumwa kutoa ushuhuda ulio wazi ili kuwaamsha kutoka hali yao ya usingizi na kuwafungulia kwa ufahamu wao maneno ya thamani ya uzima, Maandiko Matakatifu. Watu hawa wasiwe wahubiri tu, bali wahudumu, wabeba nuru, walinzi waaminifu, watakaona hatari inayotishia na kuwaonya watu. Ni lazima wafanane na Kristo katika shauku yao ya dhati, katika busara yao makini, katika jitihada zao binafsi; kwa kifupi, katika huduma yao yote. Wanapaswa kuwa na uunganisho ulio hai na Mungu, na wawe wamezoea mno unabii na masomo ya kivitendo ya Agano la Kale na Agano Jipya hata waweze kutoa katika hazina ya neno la Mungu mambo mapya na ya kale.” Ushuhuda, juzuu ya 5, 251.